

Мігальчук Д.О., студентка
Науковий керівник: Борисюк О.В.,
к.е.н., доцент
Східноєвропейський національний
університет ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

ЕТАПИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Захист діяльності підприємства від різних існуючих або можливих загроз забезпечує система економічної безпеки, яка представляє собою єдиний організаційно-технічний комплекс управлінських, технічних, режимних, профілактичних і пропагандистських заходів, націлених на якісну реалізацію і захист інтересів підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз.

Загрози економічній безпеці, які в більшості випадків не можливо спрогнозувати представляють собою ризики [1, с. 44]. Ризик це - дія, спрямована на привабливу мету, досягнення якої пов'язане з елементом небезпеки, загрозою втрати або неуспіху [2, с. 132].

Ризик є об'єктивним неминучим елементом прийняття будь-якого рішення [3, с. 271].

Результат такої дії, може привести підприємство, до наступних різних результатів:

- отримання бажаного прибутку;
- виникнення збитку;
- нульового результату.

Підприємницькі ризики є ймовірністю того, що підприємець зазнає втрат у вигляді додаткових витрат понад передбачені прогнозом, або отримає доходи, нижчі за ті, на які він розраховував при здійсненні будь-якого з альтернативних варіантів рішення.

До найбільш поширених видів підприємницького ризику відносяться [4, с. 16]:

- фінансовий ризик, що виникає при проведенні різного роду фінансових операцій;
- виробничий ризик, пов'язаний із здійсненням виробничої діяльності;
- комерційний ризик, що виникає при реалізації товарів і послуг;
- ринковий ризик, пов'язаний з коливанням ринкових процентних ставок, національної грошової одиниці.

Найбільш поширеним ризиком економічної безпеки підприємства, а так само основною причиною відхилення фактичного розвитку підприємства від передбаченого стратегічним планом є фінансовий ризик. Фінансовий ризик - це непередбачувана загроза економічній безпеці підприємства і стійкості його функціонування. Його суть і значимість, визначається структурою довгострокових джерел фінансування, чим вище частка позикового капіталу, тим вище рівень ризику.

До найбільш важливих сутнісних характеристик фінансового ризику відносяться:

- прямий зв'язок з формуванням прибутку підприємства та виникненням передбачуваних економічних втрат;
- присутність і неминучість необхідності вибору в прийнятті кожного фінансового рішення;
- знаходження в невизначеності наслідків виникнення ризику, до виникнення ситуації, що відбиває досягнення або не досягнення конкретної, поставленої мети [5, с. 13].

Таким чином, особливий вплив фінансових ризиків в організації позначається на формуванні рівня прибутковості і виникненні загрози банкрутства. Звідси, однією з основних завдань, що постають перед системою забезпечення економічної безпеки підприємства стає управління такими ризиками.

Процедура управління фінансовим ризиком складається з наступних етапів:

- 1) формулювання мети дій;
- 2) синтезування критеріїв вибору найкращого варіанту дій з переліку можливих;
- 3) аналіз зовнішнього середовища;
- 4) оцінка розроблюваної системи або операції з метою виділення можливих джерел ризиків;
- 5) аналіз зовнішнього середовища, з метою виділення об'єктів вразливих по відношенню до вражаючих факторів, що виникають при реалізації джерел ризику;
- 6) оцінка частоти прояви джерела ризику для окремих елементів системи;
- 7) розробка прогнозу;
- 8) оцінка фінансових витрат на попередження можливості реалізації ризику;
- 9) оцінка рівня безпеки і достатності вжитих заходів.

Для більш якісної оцінки фінансових ризиків необхідно використовувати комплекс методик, в тому числі використання методики аналізу фінансової звітності, за допомогою якої визначаються ризики втрати фінансової стійкості і втрати платоспроможності. Це дозволяє максимально точно оцінити значимі для конкретного підприємства ризики і на цій основі генерувати адекватні рішення з управління, вирішення і зниження ступеня впливу цих ризиків. А також забезпечити підприємство від можливих складно прогнозованих загроз економічної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Карлін М. І. Борисюк О. В. Управління державними фінансами: посібник / М.І. Карлін, О. В. Борисюк. Луцьк : ПП Іванюк, 2013. 273 с.
2. Васильців Т. Г. Фінансова безпека підприємства: місце в системі економічної безпеки та пріоритети посилення на посткризовому етапі розвитку економіки. *Науковий вісник НЛТУ*. 2011. № 21. С. 132-136.
3. Борисюк О. В. Основні загрози фінансової безпеки України. *International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and*

Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings. January 29, 2016. Klaipeda: Baltija Publishing. 270-271 p.

4. Вітлинський В. В. Системне використання об'єктивних і суб'єктивних показників ризику у фінансово-економічній сфері. *Фінанси України*. 2000. № 12. С. 16-24.

5. Ганущак Т. В. Методи управління фінансовою безпекою підприємства / Т. В. Ганущак // *Наука й економіка*. 2012. № 3 (27). С. 13- 17.

Низюк Є.М., студентка
Науковий керівник: Борисюк О.В.,
к.е.н., доцент
Східноєвропейський національний
університет ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

ВНУТРІШНІ ТА ЗОВНІШНІ ЗАГРОЗИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В МОВАХ НЕОІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

Пріоритетним напрямком у процесі формування та забезпечення інформаційної безпеки будь-якої компанії є збереження в таємниці комерційно важливої інформації, що дозволяє успішно конкурувати на ринку виробництва та збуту товарів і послуг. Це, природно, вимагає конкретних дій, спрямованих на захист інформації з обмеженим доступом. Як свідчить вітчизняна і закордонна преса, кількість злочинів в інформаційній сфері не тільки не зменшується, але й має досить стійку тенденцію до росту.

Зовнішні загрози - це такі загрози, джерела яких знаходяться поза системою. До зовнішніх загроз інформаційної безпеки підприємства можна віднести: а) промислове і економічне шпигунство, шантаж, дезінформацію, атаки на систему захисту з метою крадіжки, знищення, спотворення інформації, підризу нормальної роботи підрозділів; б) відсутність на ринку достатньої кількості сертифікованих засобів захисту інформації; неповноцінність існуючої нормативно-правової бази інформаційної безпеки; в) діяльність недобросовісних партнерів, клієнтів [2, С. 9].

Внутрішні загрози інформаційної безпеки підприємства - це такі загрози, джерела яких розташовуються усередині системи. До внутрішніх загроз інформаційної безпеки підприємства можна віднести: а) застарілі програмно-технічні засоби зберігання і обробки даних; б) недосконалість використовуваної системи захисту інформації; в) використання «піратського» програмного забезпечення; саботаж персоналу; г) низьку кваліфікацію співробітників; д) недостатню пожежну, технічну безпеку приміщень, будівель підприємства.

Система забезпечення інформаційної безпеки організації розглядається як цілий комплекс прийнятих управлінських рішень, спрямованих на виявлення і запобігання зовнішнім та внутрішнім загрозам. Ефективність вжитих заходів ґрунтується на визначенні таких факторів, як ступінь і характер загрози,